

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

PLAN I PROGRAM RADA

GRADSKA KNJIŽNICE ZADAR ZA 2024. GODINU

Zadar, listopad 2023.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. O Gradskoj knjižnici Zadar	4
3. Poslanje i vizija Gradske knjižnice Zadar	6
4. Kapitalni projekti	7
4.1. Nabava knjižne i neknjižne građe za Gradsku knjižnicu Zadar	7
4.2. Nabava knjižne i neknjižne građe za Bibliobusnu službu, knjižnične stacionare i stanice	8
4.3. Nabava računalne opreme	9
4.4. Nabava zamjenskog vozila za Bibliobusnu službu Gradske knjižnice Zadar	10
5. Programske aktivnosti u 2024. godini	11
5.1. Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem	11
5.2. Zadar čita	12
5.3. „Kako raste stablo“	13
5.4. Festival stripa - Zbirka 74	13
5.5. Pričograd - susret malih pripovjedača	14
5.6. Festival pripovijedanja Naraton	15
5.7. Morski utorak	16
5.8. Program edukacije korisnika za sustav e-Građani	16
5.9. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom	16
5.10. Mjesec hrvatske knjige 2024.	16
5.11. Festival dječjih klapa – Zadar 2024	17
5.12. 65+ razloga da ti čitam	17
5.13. Nova tribina „O Velebitu – vele bitno“	17
5.14. Programske aktivnosti za djecu	19
Mali znanstvenici	19
Mali geografi	19
Mali kemičari	19
GENERATOR: radionice na struju	20
Zeleni programi	20
Čitateljska putovnica	20
Bajkoplov	20
Bebinim koracima	21
Čitaj mi dok čekam	21
Sudjelovanje u kampanjama <i>Čitaj mi!</i> i <i>I ja želim čitati</i>	21
Obilježavanje važnih datuma i blagdana	21
5.15. Programske aktivnosti za mlade	22
Odjel za mlade – novi odjel Središnje knjižnice	22
6. Društvene mreže i promocija putem medija	23
7. Rashodi za zaposlene	23
8. Zaključak	25
9. Prilog: Financijski plan Gradske knjižnice Zadar za 2024. godinu	26

1. Uvod

Djelovanje Gradske knjižnice Zadar usmjereno je na ostvarivanje temeljnih zadaća knjižnične djelatnosti, a to su promicanje i razvoj pismenosti, kulture, odgoja, obrazovanja, znanosti i izvrsnosti te očuvanja nacionalnog književnog, umjetničkog i znanstvenog stvaralaštva, dostupnost knjižnične građe i informacija, a u skladu s tim i provođenje programa za sve skupine korisnika.

Projekti Knjižnice započeti prethodnih godina nastavljaju se i u sljedećoj. Projekt nabave novog (zamjenskog) bibliobusa, rad Odjela za mlade i programsko planiranje usmjereno prema ovoj korisničkoj skupini koja je uvijek izazovna za osluškivanje zahtjeva, potreba i očekivanja.

Novi prostor, nova oprema i programi namijenjeni skupini korisnika koju nazivamo mladi u novom prostoru ima svoje mjesto i u središtu je pozornosti u godini koja dolazi. Odjel za mlade u kojem se povezuju knjižničari i mladi, kao i svi oni koji se osjećaju tako bez obzira na dob, u fokusu su u sljedećoj godini, kako u programskom dijelu tako i u zajedničkom stvaranju poticajnog i ugodnog okruženja. Kroz Američki kutak Gradske knjižnice Zadar i već dugi niz godina dobru suradnju s Veleposlanstvom Sjedinjenih Država nastaviti će se popularni i inovativni programi za mlade temeljeni na kreativnosti, istraživanju talenata, STEAM programima i digitalnoj transformaciji.

U planu je i obnova voznog parka Bibliobusne službe Knjižnice nabavom novog bibliobusa prijavom projekta na objavljeni Javni poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2024. godinu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Novi način otkupa knjižnične građe Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske donosi promjene u nabavnoj politici i načinu nabave knjižnog fonda. Tijekom dva godišnja ciklusa otkupa, Knjižnica iskazuje svoje potrebe za predloženim naslovima. Iskustvo iz ove godine u kojem je novi model otkupa proveden kao pilot projekt je pozitivno i očekivati je da će se nastaviti i u sljedećoj.

Nastavak programa koji su prepoznatljivi u zajednici navedeni su u dijelu teksta, a u središtu pozornosti su i dalje programi poticanja čitanja za sve dobne skupine korisnika, programi poticanja različitih oblika pismenosti, rad s djecom rane i predškolske dobi i započeta suradnja s Dječjim vrtićem Sunce, kao i nove suradnje i povezivanja s ustanovama, institucijama i pojedincima koji mogu doprinijeti ostvarenju postavljenih ciljeva.

2. O Gradskoj knjižnici Zadar

Naziv: Gradska knjižnica Zadar

Skraćeni naziv: GKZD

Adresa: Ulica Stjepana Radića 11b, 23 000 Zadar

Telefon: 023 301 103

E-mail: gkzd@gkzd.hr

Web stranica: www.gkzd.hr

OIB: 59559512621

Banka: OTP banka Hrvatska d.d.

IBAN:HR7124070001100465424

Godina osnutka: 1948.

Ime i prezime ravnatelja: Doroteja Kamber-Kontić, v.d. ravnatelja

Upravno vijeće: Ivan Kovač (predstavnik radnika), Antonijela Nekić (predstavnik Stručnog vijeća)

Stručno vijeće: Milko Belevski, Silvana Kuman, Antonijela Nekić, Lucija Perović, Iva Uskok-Breulj, Vera Vitori, Irena Vraneš

Djelatnost: 9101 Djelatnosti knjižnica i arhiva

Gradska knjižnica Zadar javna je ustanova koja obavlja knjižničnu djelatnost. Osnivač Knjižnice je Grad Zadar. Mreža Gradske knjižnice Zadar obuhvaća šest gradskih lokacija (Središnja knjižnica i ogranci „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi, Bili brig, Crno, Grad i Ploča), otoke Olib i Silbu (knjižnični stacionari), knjižnične stanice u gradskim predjelima Bokanjac i Kožino, a usluge pokretne knjižnice pruža na području grada Zadra i Zadarske županije (bibliobus, bibliokombi i kućna dostava knjiga).

Ustrojstvene jedinice Knjižnice povezane su u jedinstvenu knjižničnu mrežu i pod jednakim uvjetima omogućuju svim građanima slobodan pristup informacijama i knjižničnoj građi za njihov društveni, kulturni, obrazovni i demokratski razvitak.

U sastavu Gradske knjižnice Zadar su:

- Središnja knjižnica, Stjepana Radića 11b, Zadar

Radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 08,00 do 20,00, subotom od 08,00 do 13,00 sati
Središnja knjižnica po svojim zbirkama i zadaćama predstavlja središnje posudbeno-komunikacijsko mjesto za korisnike i stručno je središte ustanove.

U sklopu Središnje knjižnice djeluju Informacijsko-posudbeni odjel, Odjel za odrasle, Dječji odjel, Studijska čitaonica, Čitaonica tiska, Matična služba, Odjel za odnose s javnošću, Služba nabave i obrade.

Ogranci:

- Ogranak „Aleksandar Stipčević“ - Arbanasi, Vicka Zmajevića 12a, Zadar
Radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 08,00 do 20,00, prvu subotu u mjesecu od 08,00 do 13,00 sati
- Ogranak Bili brig, Put Pudarice 15, Zadar

Radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 08,00 do 20,00, prvu subotu u mjesecu od 08,00 do 13,00 sati

- Ogranak Crno, Crno 145, Zadar

Radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 16,00 do 20,00 sati

- Ogranak Grad, Trg Petra Zoranića 1, Zadar

Radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 08,00 do 20,00, subotom od 08,00 do 13,00 sati.

U sklopu Ogranka Grad nalazi se Zavičajna zbirka kao i djela iz ostavštine dr. sc. Šime Tome Peričića.

- Ogranak Ploča, Grgura Barskog Zadranina 10, Zadar

Radno vrijeme: ponedjeljkom, srijedom i petkom od 08,00 do 12,00, utorkom i četvrtkom od 16,00 do 20,00 sati

- Knjižnična stanica Bokanjac, Trg Sv. Šimuna i Tadije 1, Zadar

Radno vrijeme: srijedom i petkom od 12,00 do 14,30 sati

- Knjižnična stanica Kožino, Put Zgona 1, Kožino

Radno vrijeme: utorkom i četvrtkom od 12,00 do 14,30 sati

- Knjižnični stacionari:

- Knjižnični stacionar Olib
- Knjižnični stacionar Silba

Knjižnični stacionar i knjižnična stanica ustrojavaju se u skladu sa *Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj* (Narodne novine, broj 58/99, 17/21) i predstavljaju oblik razvoja mreže narodnih knjižnica na određenom području.

- Bibliobusna služba

Gradske knjižnice Zadar obilazi 68 naselja kontinentalnog i otočnog dijela te na 77 stajališta (81 termin) organiziranih bibliobusnih stajališta s dva vozila, bibliobusom i bibliokombijem, pruža knjižnične usluge na područjima Zadarske županije koja nemaju pristup drugim oblicima mreže narodnih knjižnica. Uz temeljnu knjižničnu uslugu, bibliobusi priređuju brojne aktivnosti za korisnike pri čemu surađuju s lokalnim vrtićima i školama.

Ukupnim programskim aktivnostima Gradske knjižnice, pridružene su sve aktivnosti i programi planirani u ograncima, a s članskom iskaznicom Knjižnice građa se može posuđivati u Središnjoj knjižnici i svim ograncima, stacionarima, bibliobusu, bibliokombiju i stanicama.

Županijska matična služba za narodne i školske knjižnice

Gradska knjižnica Zadar od 1995. godine obavlja funkciju županijske matične službe i nadležna je za stručni rad narodnih i školskih knjižnica i razvoj knjižnične djelatnosti na području Zadarske županije. Poslovi županijske matične službe su:

- razvoj mreže knjižničnih usluga
- stručno-savjetodavna pomoć knjižnicama i osnivačima knjižnica
- redovito praćenje rada knjižnica, utvrđivanje njihova stanja i potreba
- nadzor stručnog rada u narodnim i školskim knjižnicama
- organizacija programa stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja

i drugi poslovi u skladu sa *Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* (Narodne novine, broj 17/19, 98/19) i *Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj* (Narodne novine, broj 81/21).

I u 2024. godini Županijska matična služba za školske i narodne knjižnice nastaviti će svoje djelovanje u skladu sa zakonom definiranim poslovima i zadaćama.

3. Poslanje i vizija Gradske knjižnice Zadar

Poslanje Knjižnice jest približiti informacije, znanje i kulturu žiteljima grada Zadra, Zadarske županije i njihovim gostima, odgovoriti na potrebe i zahtjeve korisnika odabranim, stručno utemeljenim *in situ* i mrežnim uslugama kojima se potiče čitanje, pridonosi nepristranoj obaviještenosti građana, obrazovanju i bogaćenju kulturnoga života i provođenju slobodnog vremena svakog pojedinca u zajednici.

Uvažavajući načela iz Ustava Republike Hrvatske, Kopenhaške deklaracije o ulozi narodnih knjižnica u Europskoj uniji, međunarodnih dokumenata UNESCO-a i IFLA-e, posebice Manifesta za narodne knjižnice, knjižnične se usluge pružaju svim stanovnicima Zadra i Zadarske županije bez obzira na njihovu dob, rasnu ili nacionalnu pripadnost, vjersko ili političko opredjeljenje, u različitim oblicima i s pomoću suvremenih tehnologija.

Gradska knjižnica Zadar svoju viziju ostvaruje kao ogledna narodna knjižnica i istinsko središte zajednice koju povezuje i informira poticanjem čitanja i učenja. Na usluzi korisnicima stručno je i kompetentno osoblje Knjižnice.

U sljedećoj godini strateške smjernice Knjižnice su:

1. Potaknuti čitanje, učenje, stjecanje znanja, vještina i svih oblika pismenosti
2. Osigurati slobodan pristup znanju i informacijama
3. Podržati kreativnost, istraživanje i kvalitetno provođenje slobodnog vremena, cjeloživotno učenje i stalno stručno usavršavanje knjižničara
4. Poboljšati infrastrukturne kapacitete za obavljene knjižnične djelatnosti

Uključivanjem novih ustrojstvenih jedinica u mrežu knjižnica Gradske knjižnice Zadar ostvaruje se Vizija Knjižnice kao istinskog središta zajednice koju povezuje i informira kroz različite programe, usluge i sadržaje s posebnim naglaskom na programe poticanja čitanja i učenja. Knjižnica je tijekom prošle

godine, kroz raznoliku programsku zastupljenost kroz programe poticanja čitanja i aktivnosti pridonijela većoj vidljivosti novih ustrojbenih jedinica mreže knjižnica (Knjižnična stanica Kožino i Ogranak Grad) kao i novog bibliokombija.

4. Kapitalni projekti

4.1. Nabava knjižne i neknjižne građe za Gradsku knjižnicu Zadar

Opis programa:

Nabava građe definirana je Smjernicama za nabavu knjižnične građe Gradske knjižnice Zadar (URL: <http://www.gkzd.hr/pdf/dokumenti/smjernice.pdf>) i usklađena s preporukama nacionalnih i međunarodnih stručnih dokumenata. U skladu sa spomenutim dokumentima i potrebama različitih vrsta korisnika, Gradska knjižnica Zadar sastavlja plan nabave knjižnične građe za 2024. godinu.

U prošloj godini nabavljeno je i stručno obrađeno 12.789 jedinica knjižnične građe u ukupnoj vrijednosti od 1.274.530,23 HRK = 169.159,23 EUR. Prema vrsti građe, u 2022. nabavljeno je 12.392 jedinica knjižne građe i 397 neknjižne građe (CD, DVD, Blu-ray disk, igračke, note).

Prema vrsti nabave tijekom 2022. godine kupljeno je 10.886 jedinica građe, darom je Knjižnice za svoj fond primila 1.131 jedinica građe, a sredstvima Ministarstva kulture i medija otkupljeno je 772 jedinica građe. Tijekom 2022., redovito se nabavljalo novine i časopise. U Knjižnici su korisnicima na raspolaganju 92 naslova dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa za djecu i odrasle. Osim u Čitaonici novina, periodika je ponuđena i na drugim knjižničnim odjelima (Studijskoj čitaonici, Dječjem odjelu, Medijateci, ograncima i bibliobusima).

U sljedećoj godini kupnjom se planira nabaviti 13.000 knjižničnih jedinica te 1.500 jedinica otkupom Ministarstva kulture i medija RH i darom.

Plan nabave knjižnične građe za 2024. godinu sastavljen je u skladu s kriterijima Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 103/2021) i na temelju stručne procjene potreba i zahtjeva korisnika te cjelokupne zajednice u kojoj Knjižnica djeluje te na temelju planiranih i realiziranih iznosa za nabavu u protekloj godini. Osim novih naslova, pri kupnji knjižne građe posebna se pažnja posvećuje obnovi naslova koji su zbog dotrajalosti izlučeni iz fonda.

Plan kupnje knjižnične građe:

Beletristika	53.000,00 EUR
popularno-znanstvena i znanstvena literatura	61.000,00 EUR
literatura za djecu i mlade	20.000,00 EUR
referentna literatura	10.000,00 EUR
igračke i društvene igre	6.000,00 EUR

Periodika	9.000,00 EUR
Multimedija	26.000,00 EUR
UKUPNO:	185.000,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	93.000,00 EUR
Grad Zadar	75.000,00 EUR
Vlastita sredstva	14.500,00 EUR
Sredstva iz ostalih izvora	2.500,00 EUR
UKUPNO:	185.000,00 EUR

4.2. Nabava knjižne i neknjižne građe za Bibliobusnu službu, knjižnične stacionare i knjižnične stanice

Opis programa:

Gradska knjižnica Zadar ima razvijenu mrežu knjižničnih usluga na cijelom prostoru Zadarske županije – kontinentalnom, priobalnom i otočkom. Od ukupno 34 jedinice lokalne samouprave u Zadarskoj županiji, njih 24 posjećuju bibliobusi Gradske knjižnice Zadar. Bibliobusi obilaze 68 naselja; 77 stajališta u 81 terminu i predstavljaju bitan, pretežno i jedini, kulturni sadržaj njihovim stanovnicima. Uz to što omogućuju korištenje bogatog knjižničnog fonda u mjestu njihova stanovanja, bibliobusi nude i različite kulturne i animacijske sadržaje: čitanja priča, radionice izrade stripa, različita predavanja i dr.

Uz bibliobuse, na udaljenijim i prometno lošije povezanim otocima zadarskog arhipelaga – Silbi i Olibu, Knjižnica je organizirala knjižnične stacionare. Na ovaj način stanovnici udaljenih otoka imaju osiguranu posudbu knjiga, što je značajno ne samo tijekom godine, već i u turističkoj sezoni. Za rad u stacionarima angažirani su volonteri. Knjižnični fond se mijenja periodički, a osim otočanima namijenjen je i njihovim gostima (turistima). U srpnju 2022. u Knjižničnom stacionaru Olib i Knjižničnom stacionaru Silba obavljena je zamjena postojećeg knjižničnog fonda. Gradska knjižnica Zadar za stacionare je kupila novu knjižničnu građu u vrijednosti 1.300,00 EUR.

Radi osiguranja što ravnomjernije dostupnosti knjižničnih sadržaja (kulturnih, informacijskih, obrazovnih, rekreativnih) u Zadarskoj županiji, Knjižnica planira daljnju disperziju svojih usluga na područja koja trenutno nisu obuhvaćena. Stoga je realizacija programa Nabava knjižnične građe za Bibliobusnu službu, knjižnične stacionare na otocima i knjižnične stanice važni su za ostvarenje navedenog cilja.

Plan kupnje knjižnične građe za bibliobuse i stacionare:

Beletristika	6.000,00 EUR
popularno-znanstvena i znanstvena literatura	4.200,00 EUR
literatura za djecu i mladež	4.600,00 EUR
priručna literatura	400,00 EUR
Multimedija	200,00 EUR
igračke i društvene igre	400,00 EUR
UKUPNO:	15.800,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	13.000,00 EUR
Grad Zadar	1.400,00 EUR
Zadarska županija	1.400,00 EUR
UKUPNO:	15.800,00 EUR

4.3. Nabava računalne opreme

Opis programa:

Narodne knjižnice imaju značajnu ulogu u edukaciji građana za korištenje informacijske tehnologije te omogućavanju slobodnog pristupa internetu i sudjelovanja u informacijskom društvu. Gradska knjižnica Zadar na svim je svojim lokacijama, uključujući ogranke, bibliobuse i stacionare, osigurala potreban broj računala s pristupom internetu. Tijekom 2023. godine računala su koristili djelatnici Knjižnice u svrhu poslovanja, ali i korisnici za rad u knjižnici – u kontroliranim uvjetima, zbog epidemiološke situacije. Računalna i tehnička oprema koristila su se i za snimanje i prijenos virtualnih programa, a tako će se nastaviti i u 2024. godini.

Programom obnove računalne opreme u 2024. godini, Knjižnica planira kontinuirano obnavljati i održavati računala i poboljšavati uvjete rada na računalima za korisnike i djelatnike. Stoga je planiranje nabave računalne opreme priprema za početak rada koji je planiran u prvom dijelu 2024. godine.

Troškovnik programa:

Oprema:	Naziv:	Količina:	Ukupno:
Stolno računalo	Dell OptiPlex 7010 MFF, Intel Core i3	6	4.454,46 EUR
Monitor	Dell 24" P2422H, IPS, Pivot, VGA, HDMI, DisplayPort, Full HD	6	1.140,00 EUR

Ukupno:	5.591,46 EUR
---------	--------------

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	2.795,73 EUR
Ostali izvori	2.795,73 EUR
UKUPNO:	5.591,46 EUR

4.4. Nabava zamjenskog vozila za Bibliobusnu službu Gradske knjižnice Zadar

Opis programa:

Knjižnica ima dva vozila - bibliobus marke Setra iz 1986. g. i bibliokombi marke Mercedes iz 2023. godine (Europski socijalni fond, projekt Uključi se knjigom) koji je zamijenio bibliobus marke Iveco iz 2006. g. Zbog starosti sve učestaliji su kvarovi na bibliobusu kao i izostanci sa stajališta. Zbog troškova održavanja više puta se tražila financijska potpora osnivača, Zadarske županije i Ministarstva kulture i medija RH. Za daljnji rad Bibliobusne službe u postojećem opsegu na županijskom prostoru neophodna je zamjena postojećeg bibliobusnog vozila. Bibliobusi posjećuju 68 naselja na 77 stajališta kontinentalnog i otočkog dijela Županije koja na svom području nemaju narodnu knjižnicu, ruralna, slabije naseljena i prometno povezana područja.

Osim statističkih pokazatelja, važno je zadovoljstvo korisnika koje iskazuju usmeno i pismeno jer im je na raspolaganju raznolik knjižnični fond u mjestu njihova stanovanja, omogućeno sudjelovanje u programima i aktivnostima kojima Knjižnična, između ostalog, promiče čitanje i pismenost. Otočki bibliobus pruža knjižnične usluge na otocima koji su s kopnom povezani trajektnom linijom. Dolazak bibliobusa na otoke 2014. godine izazvao veliki interes javnosti, a Ministarstvo kulture RH uvrstilo je ovaj program 2014. godine među Istaknute knjižnične programe.

Bibliobusi predstavljaju referentnu informacijsku točku u mjestima koja posjećuju te pomažu u prevladavanju problema izoliranosti manjih sredina. Naime, slobodan pristup informacijama i znanju, uključujući i udaljeni pristup s pomoću informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), doprinosi boljoj informiranosti građana, većoj kvaliteti njihova života ruralnih i udaljenih otočkih područja.

Prema dostupnim informativnim ponudama iznos ovog kapitalnog projekta je 500.000 eura, a raspodjela sredstva prema izvorima financiranja napravljena je prema Standardu za narodne knjižnice Republike Hrvatske.

Troškovnik programa:

Naziv:	Količina:	Ukupno:
Nabava zamjenskog vozila za Bibliobusnu službu Gradske knjižnice Zadar	1	500.000 EUR
Ukupno:		500.000 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	250.000 EUR
Zadarska županija	100.000 EUR
Grad Zadar	100.000 EUR
Ostali izvori	50.000 EUR
UKUPNO:	500.000 EUR

5. Programske aktivnosti u 2024. godini

Knjižnica će u 2023. godini, samostalno i u suradnji s partnerima, provoditi i osmišljavati različite programe, obilježavati prigodne datume i obljetnice, a u skladu s javnozdravstvenom i epidemiološkom situacijom uzrokovanom virusom COVID-19.

5.1. Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem

Opis programa:

„Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem“ moto je pod kojim Gradska knjižnica Zadar provodi niz aktivnosti za poticanje čitanja i stjecanje navike čitanja. Program je započeo u drugoj polovici 2019. godine, a partner u programu je Športski centar Višnjik. Organizirana su čitanja na otvorenom, u dječjem parku Višnjik, a program je predstavljen članovima različitih sportskih klubova (odbojka, košarka, ritmička gimnastika i drugi). U program su se uključili vrtići i osnovne škole čije su grupe djece i učenika dolazili na aktivnosti čitanja u Knjižnicu.

Sljedeći viziju *Nacionalne strategije poticanja čitanja za razdoblje od 2017. do 2022. godine* „Čitajmo da ne ostanemo bez riječi“. Provedbom ovog programa, Knjižnica doprinosi ostvarenju ključnog cilja broj 2.: *razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje*.

Navedeni program nastaviti će se i u sljedećoj godini proširenjem aktivnosti. Naglasak je stavljen na poticanje čitanja djela hrvatskih autora, gostovanja profesionalnih pripovjedača, predavača i autora, ali i promidžbene aktivnosti kojima će se popularizirati čitanje i povećati vidljivost Knjižnice. Predviđeno vrijeme održavanja programa je od siječnja 2024. do prosinca 2024. godine.

Troškovnik:

Troškovi	Iznos u eurima
Programski i promidžbeni materijali	700,00 EUR
Autorski honorari sudionicima	700,00 EUR
UKUPNO	1.400,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	700,00 EUR
Grad Zadar	400,00 EUR
Vlastita sredstva	300,00 EUR
UKUPNO	1.400,00 EUR

5.2. Zadar čita

Opis programa:

Manifestacija Zadar čita dio je kulturne ponude Zadra i Zadarske županije. Osim knjižnica, u manifestaciji sudjeluju i brojne druge institucije i organizacije kao što su: vrtići, škole, domovi za starije i nemoćne, ustanove, udruge i pojedinci. Tako se za vrijeme trajanja manifestacije provodi intenzivna kampanja poticanja čitanja s raznovrsnim kulturnim i animacijskim programima namijenjenim različitim skupinama korisnika. Književni susreti, predavanja, izložbe, razgovori, radionice priređuju se na javnim mjestima, u Gradu Zadru i drugim gradovima i općinama Zadarske županije.

Ova programska aktivnost u skladu je s *Nacionalnom strategijom poticanja čitanja* iz 2017. godine s ciljem razvoja kulture čitanja. Ciljevi Nacionalne strategije sadržajno i programski obuhvaćeni su književnom manifestacijom Zadar čita i to: uspostavljanje učinkovitog društvenog okvira za podršku čitanju, razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje te povećanje dostupnosti knjiga i drugih čitalačkih materijala. Osnovni cilj manifestacije „Zadar čita“ je razvijanje čitalačkih navika i povećanje interesa za novim naslovima te organizacija književnih susreta s hrvatskim književnicima. Planirani termin održavanja je ožujak 2024. godine.

Troškovnik:

Troškovi	Iznos u eurima
Autorski honorar	796,33 EUR
Tehnička oprema i podrška (<i>online</i> platforme)	1.061,75 EUR
Troškovi puta i smještaja	1.061,75 EUR
Programski i promidžbeni materijali	796,33 EUR
UKUPNO	2.700,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture RH	1.300,00 EUR
Grad Zadar	700,00 EUR
Vlastita sredstva	700,00 EUR
UKUPNO	2.700,00 EUR

5.3. „Kako raste stablo“

Slikovnica autorice Manuele Vladić-Maštruko „Kako raste stablo“ jest edukativno – taktilna slikovnica za djecu mlađeg uzrasta, posebno primjenjiva za slijepu i slabovidnu djecu. Sadržaj priče govori o rastu i razvoju stabla; od sjemenke, mladice do velikog stabla sa svojim karakteristikama, odnosno osobitostima svoje vrste. Na edukativnoj razini nižu se vizualne informacije o razvoju stabla, izgledu kore, čitanju njegove starosti po godovima, vrstama krošnji, raznovrsnim oblicima lišća i korijenja, dok se, usporedo, na metaforičkoj razini odvija priča o rođenju i razvoju djeteta, njegovim emotivnim i biološkim potrebama koje zajednica, od obitelji do društvene zajednice, treba ispuniti kako bi svako dijete izraslo u osobu sa samosviješću – identitetom – jedinstvenom krošnjom u šumi svijeta.

Knjiga je zamišljena na vrlo originalan i jedinstven način; tehnikom graviranja i perforiranja laserom u drvenim „listovima“ šper ploče. „Listovi“ će biti povezani spiralnim uvezom. Dijete će knjigu čitati dodirnom, na način kako čitaju slijepi i slabovidne osobe: prstima će pratiti narativne elemente - trodimenzionalne oblike, bilo da su oni ilustrirani konstrukcijski kroz gravure, bilo da su ilustrirani konturno kroz perforacije.

Iako je slikovnica oblikovana na univerzalnom vizualnom jeziku, posebna pozornost bit će posvećena tome da bude izvedena po pravilima taktilnog percipiranja slabovidnih i slijepih osoba. Pojedini elementi slikovnice mogu se dodatno pojasniti tekstom na Brailleovom pismu.

U planu je da se tijekom 2024. godine slikovnica izradi, distribuira i promovira u Zadru i Zadarskoj županiji, a i šire ako mogućnosti to dozvole.

Troškovnik:

Troškovi	Iznos u eurima
Autorski honorar	500,00 EUR
Izrada taktilne slikovnice	2.100,00 EUR
Programski i promidžbeni materijali	900,00 EUR
UKUPNO	3.500,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture RH	1.500,00 EUR
Grad Zadar	2.000,00 EUR
UKUPNO	3.500,00 EUR

5.4. Festival stripa - Zbirka 74

Opis programa:

Festival stripa nastao je povodom obilježavanja osnutka Zbirke stripova i deset godina sudjelovanja Knjižnice u međunarodnoj manifestaciji Dan besplatnih stripova (*FreeComicBookDay*). Također, dodatni motiv bio je i veliki interes korisnika za ovom vrstom literature. Zadarski Festival stripa nosi naziv po istoimenoj zbirci *Zbirka 74*. Namijenjen je ljubiteljima stripa svih dobnih uzrasta, što usmjerava program na raznovrsnost: predavanja, radionice i susreti s autorima stripa, izložbe i igrokazi. Uz edukativni karakter, cilj Festivala je promoviranje stripa kao zabavnog štiva i medija za kreativno izražavanje. Planirano vrijeme održavanja je listopad 2024. godine.

Troškovnik:

Troškovi	Iznos u eurima
Autorski honorar	500,00 EUR
Troškovi puta i smještaja	500,00 EUR
Programski i promidžbeni materijali	400,00 EUR
UKUPNO	1.400,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture RH	700,00 EUR
Grad Zadar	400,00 EUR
Vlastita sredstva	300,00 EUR
UKUPNO	1.400,00 EUR

5.5. Pričograd - susret malih pripovjedača

Opis programa:

Pričograd – susret malih pripovjedača manifestacija je na kojoj nastupaju djeca osnovnoškolske dobi izvodeći uvježbane priče, bajke, igrokaze. Uz poticanje čitanja, razvijanje pripovjedačkih tehnika, jačanje samopouzdanja i kreativnosti kod djece te vježbanje javnog nastupa, naglasak je stavljen na usmeno jezično izražavanje, bogatstvo i očuvanje hrvatskog jezika. Projekt se provodi u suradnji s Osnovnom školom Bartula Kašića i učiteljicama Elzom Nadarević Baričić i Meri Popović i Hrvatskim narodnim kazalištem Zadar te glumicom Žanom Bumber.

Provođenjem ovog programa ostvaruje se međuinstitucionalna suradnja, a Knjižnica kao središte zajednice osigurava uvjete za podršku čitanju u skladu s *Nacionalnom strategijom poticanja čitanja za razdoblje od 2017. do 2022. godine*. Predviđeno vrijeme održavanja programa je kraj svibnja ili početak lipnja 2024. godine.

Troškovnik:

Troškovi	Iznos u eurima
Programski i promidžbeni materijali	900,00 EUR
Autorski honorari sudionicima	300,00 EUR
Ostalo (zahvalnice i potvrde sudionicima, osvježenje)	300,00 EUR
UKUPNO	1.500,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	700,00 EUR
Grad Zadar	600,00 EUR
Vlastita sredstva	200,00 EUR
UKUPNO	1.500,00 EUR

5.6. Festival pripovijedanja Naraton

Opis programa:

Naraton je festival pripovijedanja, zamišljen kao kulturna, umjetnička i edukativna manifestacija u trajanju od tri dana tijekom kojih će se održavati programi pripovijedanja za djecu i mlade, kreativne radionice i stručna predavanja. Kroz programe pripovijedanja i kreativne radionice cilj je djecu i mlade upoznati s pripovijedanjem kao oblikom prenošenja priče te ih potaknuti na iskazivanje kreativnosti putem pisane i žive riječi. Stručna predavanja namijenjena su odgajateljima, učiteljima i knjižničarima koji rade s djecom i mladima. Na predavanjima će dobiti smjernice o primjeni pripovijedanja u svom radu. Cilj projekta jest osvijestiti korisnike o važnosti pripovijedanja bajki i priča

Svrha projekta jest: poticanje čitateljskih navika; razvijanje pozitivnog odnosa prema hrvatskim bajkama i pričama te hrvatskoj kulturnoj baštini i tradiciji, ali i prema pričama i kulturama drugih naroda; animiranje korisnika na dolazak u Knjižnicu; poticanje mašte kod djece, obogaćivanje rječnika, razvijanje kreativnosti i koncentracije te kulture slušanja i govorenja te međuinstitucionalna suradnja.

Troškovnik:

Troškovi	Iznos u eurima
Honorar izlagačima	400,00 EUR
Troškovi smještaja i puta pozvanim izlagačima	400,00 EUR
Ostalo (zahvalnice i potvrde sudionicima, osvježenje)	300,00 EUR
Programski i promidžbeni materijali	400,00 EUR
UKUPNO	1.500,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	700,00 EUR
Grad Zadar	600,00 EUR
Ostali izvori	200,00 EUR
UKUPNO	1.500,00 EUR

5.7. Morski utorak

Morski utorak program je Gradske knjižnice Zadar koncipiran kao tribina koja se održava jednom ili dva puta mjesečno. Događanja se najčešće sastoje od interaktivnih predavanja, a zadnjih nekoliko godina priređuju se i praktične radionice za djecu na kojima se najmlađi uče o moru i odgovornom odnosu prema moru.

Program se financira iz vlastitih sredstava.

5.8. Program edukacije korisnika za sustav e-Građani

Gradska knjižnica Zadar u 2024. godini planira nastavak programa edukacije korisnika Knjižnice za primjenu sustava e-Građani. Sustav e-Građani je Projekt Vlade Republike Hrvatske pokrenut s ciljem modernizacije, pojednostavljenja i ubrzanja komunikacije građana i javne uprave te povećanja transparentnosti javnog sektora u pružanju javnih usluga. Cilj programa je educirati i osvijestiti korisnike Knjižnice i zainteresirane građane o korištenju i primjeni ove usluge.

Program se financira iz vlastitih sredstava.

5.9. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom

Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom višegodišnji je program Knjižnice koji je namijenjen nemoćnim starijim osobama i osobama s fizičkim invaliditetom na području grada Zadra. Cilj programa je omogućiti korištenje knjižnične građe osobama koje same ne mogu doći u Knjižnicu. Knjige se korisnicima dostavljaju svaka dva tjedna te se posebno vodi briga o njihovim afinitetima kao i o komunikaciji s njima. Tijekom 2022. u program je bilo uključeno 23 korisnika.

Program se financira iz vlastitih sredstava i donacijama.

5.10. Mjesec hrvatske knjige 2024.

Mjesec hrvatske knjige manifestacija je kojom se tijekom mjesec dana, od 15. listopada do 15. studenoga, nastoji na nacionalnoj, ali i na lokalnim razinama govoriti o knjizi, promicati čitanje te na različitim programima okupljati sve one koje knjiga zanima. I u 2024. godini Knjižnica će prigodnim programima obilježavati Mjeseca hrvatske knjige, u Središnjoj knjižnici, ograncima, stanicama i

bibliobusu. Program se financira iz Državnog proračuna (promidžbeni materijali, plakati i *bookmarkeri*), vlastitih sredstava i donacijama.

5.11. Festival dječjih klapa – Zadar 2024.

Gradska knjižnica Zadar dugogodišnji je organizator različitih programa iz područja glazbe za djecu i mlade. Cilj njihova priređivanja je osvježavanje mlađe populacije o važnosti očuvanja i promocije klapskog pjevanja i hrvatske glazbene baštine. Festival dječjih klapa natjecateljskog je karaktera za dvije kategorije pjevača/pjevačica: za djecu i mlade do 14, odnosno do 16 godina starosti. Propozicije natjecanja objavljuju se u javnom natječaju, a selekciju dječjih klapa i odabir pjesama vrše stručni ocjenjivači. Svaka dječja klapa na festivalu izvodi po dvije tradicionalne pjesme bez instrumentalne pratnje. Na ovoj je manifestaciji do danas sudjelovalo više od 40 dječjih klapa iz raznih krajeva Hrvatske (Zadar, Šibenik, Split, Omiš, Zagvozd, Korčula, Rijeka, Krk, Rab, Zagreb). Sljedeći Festival dječjih klapa održat će se u svibnju 2024. godine.

5.12. 65+ razloga da ti čitam

Program poticanja čitanja koji se provodi u suradnji s domovima za starije i nemoćne osobe. Knjižničari čitaju odabrano štivo korisnicima domova. Program je krenuo u 2019. godini te se nastavio redovito održavati, izuzev periodu kada to epidemiološke mjere nisu dopuštale. Program se ponovno održava od 2023. godine, a u skladu s trenutnom javnozdravstvenom situacijom.

Program se financira iz vlastitih sredstava.

5.13. Nova tribina „O Velebitu – vele bitno“

Dugogodišnja tribina Morski utorak koja i nakon dvadesetogodišnjeg djelovanja nije izgubila na zanimljivosti zahvaljujući širokom rasponu tema vezanih uz morsku problematiku, pokazatelj je da ovakav oblik aktivnosti Gradske knjižnice Zadar ne gubi na popularnosti i posjećenosti.

Uvođenjem nove tribine s predznakom zavičajnosti koja bi obuhvaćala izuzetno atraktivnu temu – Velebit, planinski masiv duboko utisnut u kolektivnu memoriju stanovništva sjeverno-dalmatinskog područja, iznimno bogato i poticajno vrelo za raznolike opservacije, istraživanja, zabavu, rekreaciju itd., stanovnici Zadra i okolice mogu biti upoznati na zanimljiv i poticajan način te obogatiti svoje znanje i razviti svijest o ogromnoj vrijednosti i značaju ove mitske planine.

Cilj programa je upoznavanje krajolika Zadarske županije i šire, vezanog uz planinski masiv Velebita i predstavljen u raznolikim prirodnim, društvenim, kulturnim i ostalim pojavnostima; poticanje i jačanje pripadnosti lokalnoj zajednici; izgradnja zavičajne samosvijesti o brojnim aspektima nadahnuća, istraživanja, proučavanja, zabave i ostaloga koje pruža Velebit; poticaj za daljnje upoznavanje i prezentaciju zanimljivosti i ljepota planine; poticaj na očuvanje i zaštitu dobara Velebita te održivi razvoj.

Ciljana publika su: djeca vrtićke dobi, učenici osnovnih i srednjih škola, studenti, ostali pojedinci i skupine svih dobnih uzrasta.

Upoznavat će se, proširivati i promicati znanja iz sljedećih područja vezanih u područje Velebita i okolice:

- prirodne ljepote (Nacionalni park, Park prirode, botanički rezervati)
- biljne i životinjske vrste (endemi, ptičji svijet)
- geologija, speleologija (spilje, jame)
- geografija (mjesto i zaseoci Velebita, Velebitski kanal)
- mitologija (legende, bajke, usmene predaje, simbolika, vile...)
- književnost (Velebit kao književni motiv, putopisi, dječja književnost inspirirana Velebitom,

slikovnice)

- narodno graditeljstvo
- sakralna arhitektura
- vjerska komponenta (hodočašća – Gospa od Velikog Rujna, Majka Božja od Krasna)
- arheološka istraživanja i baština (epigrafika)
- život ljudi i narodni običaji u prošlosti (pogrebni običaji)
- znameniti ljudi podrijetlom s Velebita i okolice (intervjui - priče o odrastanju/životu, zgodama

vezanim uz Velebit)

- Velebit kao inspiracija likovnim umjetnicima (bračni par Tomljanović – tapiserije, predavanja,

izložbe)

- planinarenje (planinarske staze, domovi, atraktivni punktovi, planinari govore o Velebitu, psi i

planinarenje)

- sportske aktivnosti na Velebitu
- turizam
- vodoopskrba (vode, bunari)
- Velebit i more (podvelebitske vrulje)
- meteorologija (klima Velebita, meteorološka postaja Zavižan, vjetrovi – bura, snijeg)
- zaštita prirode (ekologija Velebita)
- stare ceste Velebita
- Domovinski rat (vojne postrojbe i operacije, Planinska satnija Velebit)
- pjesma „Vila Velebita“ (nastanak, autorstvo, povijest, političke konotacije)
- filmska industrija (Velebit kao prirodna kulisa: filmovi – Winnetou)
- zvukovi Velebita (slušna komponenta, CD)
- itd.

U provođenju ovog programa planirana je suradnja s:

- Nacionalnim parkom Paklenica, Javnom ustanovom „Nacionalni park Sjeverni Velebit“
- Sveučilištem u Zadru i ostalima
- Planinarskim društvom Zadar i ostalima
- Winnetou muzejom, Starigrad

- ustanovama, udrugama i organizacijama
- pojedincima.

5.14. Programske aktivnosti za djecu

Mali znanstvenici

Projekt *Mali znanstvenici* Gradska knjižnica Zadar provodi u suradnji s Centrom izvrsnosti za fiziku grada Zadra. Projekt je namijenjen učenicima nižih razreda osnovne škole gdje kroz radionice iz fizike djece imaju priliku na kreativan i interaktivan način naučiti osnovne pojmove fizike. Projekt se nastavlja i u 2024. godini te se u nadolazećem ciklusu planiraju radionice u Središnjoj knjižnici i ograncima.

Troškovi:

Troškovi	Iznos u eurima
Autorski honorar	800,00 EUR
Programski i promidžbeni materijali	800,00 EUR
UKUPNO	1.600,00 EUR

Izvori sredstava:

Ministarstvo kulture i medija RH	1.000,00 EUR
Vlastita sredstva	300,00 EUR
Ostali izvori	300,00 EUR
UKUPNO	1.600,00 EUR

Mali geografi

Program *Mali geografi* nastao je kao zajednička inicijativa Hrvatskog geografskog društva – Zadar, Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru i Gradske knjižnice Zadar. Namijenjen je učenicima nižih razreda osnovne škole te uključuje interaktivan i kreativan rad. Radionice vode profesori s Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru.

Program se financira iz vlastitih sredstava.

Mali kemičari

Program Mali kemičari namijenjen je djeci nižih razreda osnovne škole, a provodi se od 2017. godine kroz radionice iz kemije prilagođene navedenom uzrastu. Program se temelji na grupnom i individualnom radu u kojem djeca uče osnovne postavke kemije kao znanosti, ali i svega onoga što ih okružuje. To je jedan od STEM programa kojim Knjižnica želi popularizirati znanost i najmlađima približiti knjižnicu kao mjesto pronalaženja korisnih informacija i znanja. Radionice vode profesori kemije Andreja Kakša i Matija Kakša. Program se financira iz vlastitih sredstava.

GENERATOR: radionice na struju

Američki kutak Gradske knjižnice Zadar u suradnju sa Strukovnom školom Vice Vlatkovića nastavljaju provođenje programa *GENERATOR: radionice na struju* koji se provodi kroz ciklus radionica namijenjenih učenicima osnovne škole. Cilj je upoznati učenike s novom tehnologijom (3D printer, osnove 3D printanja i osnove 3D modeliranja).

Program se financira sredstvima Veleposlanstva Sjedinjenih Država kao dio programa Američkog kutka Zadar.

Zeleni programi

Cilj ovih programa je osvješćivanje važnosti zaštite i očuvanja okoliša. Programi uključuju čitanja priča, radionica, ekoloških izložbi, akcija sadnje stabala i postavljanja ekoloških poruka u dvorište Knjižnice, promocije ekoloških priča, prikupljanja plastičnih čepova, izdvajanja ekoloških zbirki na svim odjelima, ograncima i bibliobusima. Zbirke su istaknute zelenom bojom kako bi korisnicima bila jasno vidljiva i što više čitana.

Čitateljska putovnica

Čitateljska putovnica, program poticanja čitanja u suradnji s osnovnim školama, a namijenjen je učenicima prvih i drugih razreda i njihovim roditeljima. Cilj je poticati zajedničko čitanje roditelja i djece. Na roditeljskim sastancima knjižničar govori o važnosti čitanja djeci i s djecom koje ne smije prestati polaskom djeteta u školu. Tom prigodom se roditeljima podijele „putovnice“ u koje se upisuju naslovi pročitanih knjiga (najmanje dvije mjesečno).

Pri dolasku u knjižnicu za svaku pročitanu knjigu djeca dobivaju pečat. Sudionici programa, koji su popunili putovnicu sudjeluju u završnom druženju na kojem se dijele diplome i poticajne nagrade.

Program se financira iz vlastitih sredstava.

Bajkoplov

Program pripovijedanja priča i bajki za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta. Naglasak je stavljen na razvijanje pozitivnog odnosa prema hrvatskim bajkama i hrvatskoj kulturnoj baštini i

tradiciji. Cilj programa je poticanje čitateljskih navika kod djece i dolaženja u Knjižnicu. Pripovjedni susreti u sklopu ovog programa potiču maštu kod djece, razvijaju kreativnost, koncentraciju te kulturu slušanja i govorenja.

Bebinim koracima

Na temelju iskustva u provođenju nacionalne kampanje Čitaj mi! Knjižnica provodi program pod nazivom Bebinim koracima. Cilj programa je edukacija roditelja za rano čitanje djeci. Provodi se u suradnji s Odjelom rodilišta i rađaone Opće bolnice Zadar. Za vrijeme boravka u rodilištu majkama i novorođenoj djeci uručuju se prigodni promotivni materijali o Knjižnici, uslugama, građi i programima za najmlađe korisnike i roditelje. Djeca do godine dana starosti imaju besplatan upis.

Program se financira iz vlastitih sredstava.

Čitaj mi dok čekam

Usluga koja se provodi u „zbirčicama“ oformljenim u pedijatrijskim ordinacijama, Odjelu dječje oftalmologije i Odjelu dječje kirurgije OB Zadar. Zbirčice sadrže slikovnice i društvene igre za djecu i njihove roditelje kako bi im se skratilo vrijeme čekanja u ordinaciji. Svrha zbirke je osvijestiti roditeljima važnost ranog čitanja, upoznati ih s kvalitetnim slikovnicama te ih potaknuti na dolazak u Knjižnicu. U planu je otvaranje novih zbirčica u pedijatrijskim ordinacijama i Odjelu dječje ORL OB Zadar.

Sudjelovanje u kampanjama *Čitaj mi!* i *I ja želim čitati*

Knjižnica je uključena u kampanju „Čitaj mi!“, prvu nacionalnu kampanju za poticanje čitanja naglas djeci od najranije dobi. U sklopu kampanje knjižničarke održavaju predavanja *Uloga roditelja i knjižnice u razvoju čitalačkih navika kod djece*, obilježava se *Svjetski dan čitanja naglas* i drugi datumi vezani za čitanje, dječje autore i knjige. Pod motom „Čitam, dam, sretan sam!“ svake se godine organizira sakupljanje knjiga i slikovnica koje se daruju vrtićima, bolnicama i drugim ustanovama u kojima se okuplja velik broj djece.

Gradska knjižnica Zadar podržava Nacionalnu kampanju za osobe s teškoćama čitanja „I ja želim čitati“. Od samog početka kampanje knjižničarke Dječjeg odjela organiziraju aktivnosti koje se održavaju u suradnji s logopedima, defektolozima i ostalim stručnjacima.

Obilježavanje važnih datuma i blagdana

Tijekom godine obilježavaju se važne obljetnice vezane za dječju književnost kao što su obljetnice rođenja hrvatskih i svjetskih dječjih književnika i međunarodni datumi koji imaju za cilj promovirati medijsku, informacijsku i čitalačku pismenost (obljetnice rođenja poznatih književnika, 05.02. Dan

sigurnog interneta, 16.02. Svjetski dan čitanja naglas, 21.02. Međunarodni dan materinskog jezika, 01.03. Dan Gradske knjižnice Zadar, 20.03. Svjetski dan pripovijedanja / Međunarodni dan kazališta za djecu i mlade, USKRŠNJE VRIJEME: Tjedan: izrada uskršnjih ukrasa, 02.04. Međunarodni dan dječje knjige, 22.04. Dan hrvatske knjige / Dan planeta Zemlje, 23.04. Svjetski dan knjige i autorskih prava / Noć knjige, 09.05. Obilježavanje Tjedna Europe, 14.05. Majčin dan, 15.05. Međunarodni dan obitelji, 30.07. Međunarodni dan prijateljstva, 08.09. Međunarodni dan pismenosti, 12.08. Međunarodni dan mladih, 26.09. Europski dan jezika, 15.10. – 15.11. Mjesec hrvatske knjige, 20.11. Međunarodni dan djeteta, 24.11. Dan Grada Zadra i blagdan svetog Krševana, 03.12. Međunarodni dan osoba s invaliditetom, BOŽIĆNO VRIJEME: 06.12. Sv. Nikola, 13.12. Sv. Lucija, Tjedan izrade božićnih ukrasa)

5.15. Programske aktivnosti za mlade

Odjel za mlade – novi odjel Središnje knjižnice

Do kraja tekuće godine, očekuje se i početak rada Odjela za mlade u zgradi Centra za mlade, a prostor Središnje knjižnice proširit će se i spojiti na dio prizemlja zgrade. Početak rada bio je već ranije najavljivan i očekivan.

Planira se prostorna reorganizacija Knjižnice kao i programski plan koji će obuhvatiti informacijske i tehnološke aktualnosti i pružiti mladima odgovor na njihove trenutne potrebe. Novi prostor spoj je Odjela za mlade, Američkog kutka GKZD te glazbene i filmske zbirke. Opremanje i plan uređenja i organizacije prostora temeljen je na najnovijim trendovima u knjižničarskoj arhitekturi, kao i programi koji će pratiti standarde i uspješne primjere modernog knjižničarstva. Mladi korisnici, pored knjiga i informacija imat će na raspolaganju bučnu zonu za druženje i odmor, *MakerSpace* – mjesto za ostvarivanje svoje kreativnosti i ideja, prostor za učenje i rad, kutak za slušanje glazbe, gledanje filmova i igranje video igrice kao i prostor za osvježenje i dr.

Klub čitatelja za mlade

Zajedno s mladima (Anime klub), Zajedno s mladima krovni je naziv klubova koje je Knjižnica pokrenula u dogovoru s mladim korisnicima a prema njihovim iskazanim interesima. Trenutno djeluju tri kluba: Klub čitatelja za srednjoškolce, Anime klub i Dungeons & Dragons klub.

Anime klub: članovi biraju Anime (japanski animirani film) koji će svi pogledati i na sljedećem sastanku razgovarati o dojmovima (animaciji, glazbenoj podlozi, likovima, priči...) te odigrati neku igru koju za svaki susret osmišljava drugi član kluba (Kahoot kviz, Iz kojeg je Animea ovaj lik...). Otvoreno za sve srednjoškolce koji vole gledati Anime.

U suradnji sa stručnjacima iz različitih područja tijekom sljedeće godine planirano je obraditi teme iz različitih područja namijenjenih skupini korisnika koje nazivamo mladi.

Predavanja i radionice za mlade (13 - 19 godina)

- „Ne ostavljaj za sutra ono što možeš učiniti danas – kako prestati odgađati obveze“
Upoznati mlade s pojmom i uzrocima odgađanja tj. oblika ponašanja kojeg karakterizira sklonost ostavljanja nekog neželjenog zadatka za kasnije, po mogućnosti nikad (korisni savjeti i strategije za suočavanje s ovim oblikom ponašanja)
- „Mladi i romantične veze“
- „Ispitna anksioznost i kako se nositi s njom“ - kako i zašto proživljavamo ispitnu anksioznost, te upoznati tehnike za ovladavanje smanjenje ispitne anksioznosti.
- „Psihošetnja – različite aktualne teme iz područja psihologije“ – suradnja sa studentima psihologije)
- „Istražite svijet psihologije“
- „Što napraviti kad kočnice popuste“ - radionica za srednjoškolce o upravljanju ljutnjom
- „Kako se asertivno zauzeti za sebe?“ - upoznavanje s različitim elementima asertivne komunikacije; kako naučiti reći ne, te izraziti svoje želje i potrebe.

6. Društvene mreže i promocija putem medija

Gradska knjižnica Zadar aktivna je na društvenim mrežama Facebook i Instagram te koristi YouTube i ZOOM kao platforme za distribuciju virtualnog sadržaja. Aktivnost i ažurnost objava na društvenim mrežama omogućuju kontinuiranost vidljivosti Knjižnice unutar zajednice kao i povezanost s korisnicima te promociju čitanja i novih naslova. Povremeno služe kao *oglasna ploča* s informacijama o tekućim informacijama ili promjenama u radu Knjižnice.

Osim tjednih preporuka za čitanje koje se objavljuju u tiskanom ili video obliku na stranicama Knjižnice, knjižničari Gradske knjižnice Zadar redovito gostuju na lokalnim radio i TV postajama gdje preporučuju naslove za čitanje te izvještavaju o novitetima i programima.

Knjižničari Gradske knjižnice Zadar gostuju na HRT - Radio Zadar s ciljem promoviranja knjižnog fonda i poticanja čitanja, a svaka emisija tematski je određena. I u 2024. godini, Knjižnica planira biti aktivna putem društvenim mreža, virtualnih kanala te suradljiva s medijima.

7. Rashodi za zaposlene

U Financijskom planu Knjižnice za 2024. godinu planiraju se rashodi za zaposlene prema pravima, obvezama i odgovornosti iz rada i po osnovi rada za radnike u ustanovama kulture kojima je osnivač Grad Zadar u skladu Kolektivnim ugovorom za radnike u Gradskoj knjižnici i Znanstvenoj knjižnici Zadar i svim dodatcima. Osim ostvarivanja prava iz Kolektivnog ugovora, radnicima Knjižnice omogućeno je redovito sudjelovanje u programima stalnog stručnog usavršavanja iz svih područja knjižnične djelatnosti i to: odabira, prikupljanja, stručne obrade, pohrane i zaštite, rada s korisnicima,

posudbe i davanja na korištenje knjižnične građe te ukupnog knjižničnog poslovanja. Time se nastoje pratiti suvremena dostignuća u struci kako bi se osigurala najviša razina stručnog rada i usluga i pružati informacijske, kulturne i obrazovne usluge, promicati i razvijati sve oblike pismenosti. Ulažući u profesionalni razvoj radnika Knjižnice, osigurava se dostupnost knjižnične građe i informacija radi jačanja kompetencija za razvoj demokracije, gospodarstva, znanosti i sudjelovanja u informacijskom društvu.

Opis stručnih poslova radnika Knjižnice određeni su Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 103/2021) i Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (Narodne novine, broj 107/21) te je u planu usklađivanje akata Knjižnice s novim propisima.

Materijalni rashodi

Za materijalne rashode u redovnoj knjižničnoj djelatnosti planirana su sredstva u Proračunu Grada Zadar, za troškove rada županijske matične službe iz državnog proračuna na pozicijama Ministarstva kulture i medija RH. Prihodi za posebne namjene (članarine i zakasnine, refundacije) donacije i vlastiti prihodi od najma prostora planiraju se utrošiti za razvoj djelatnosti, odnosno dijelom za materijalne rashode.

8. Zaključak

Plan i program rada Gradske knjižnice Zadar za 2024. godinu donosi smjernice koje će se provoditi u sljedećem jednogodišnjem razdoblju kao nastavak započetih, ali i kroz nove programe usmjerene prema korisnicima i zajednici u cjelini. Naglasak je na programima poticanja čitanja i svih oblika pismenosti, osiguravanje uvjeta za bolju dostupnost knjižnične građe (dva vozila u sklopu Bibliobusne službe) kao i uvjeta učenja, stjecanje znanja i novih vještina, provođenje slobodnog vremena svih korisnika, aktivnih ali i potencijalnih. U planiranju programa rada tijekom sljedeće godine, nastavljaju se osnovne odrednica djelovanja Knjižnice kao mjesta učenja, stjecanja novih znanja i vještina, mjesto druženja i središte zajednice, zajednice koja se mijenja, ima nove zahtjeve, potrebe i očekivanja.

U skladu s tim, pred Knjižnicom su novi zahtjevi i izazovi kako i na koji način ispuniti očekivanja korisnika svih dobnih skupina, što im ponuditi novo i drukčije, kako zadržati aktivne i kako privući nove korisnike. Potaknuti čitanje, učenje, stjecanje znanja, vještina i svih oblika pismenosti, osigurati slobodan pristup znanju i informacijama, podržati kreativnost, istraživanje i kvalitetno provođenje slobodnog vremena, cjeloživotno učenje i stalno stručno usavršavanje knjižničara, osiguravati infrastrukturne kapacitete za obavljene knjižnične djelatnosti strateške su smjernice koje određuju djelovanje i rad Gradske knjižnice Zadar u sljedećem razdoblju.

9. Prilog: Financijski plan Gradske knjižnice Zadar za 2024. godinu

UKUPNI PRIHODI		1.594.000,00
671-Opći prihodi i primici - GRAD ZADAR		1.222.100,00
631- Tekuće pomoći od inozemnih vlada /Veleposlanstvo SAD-a/		11.000,00
636- Pomoći proračunski korisnicima /MINISTARSTVO KULTURE i MEDIJA, ZADARSKA ŽUPANIJA/		169.000,00
638-Tekuće pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava		0,00
652- Prihodi po posebnim propisima		176.900,00
- Upisnina, zakasnina...	156.900,00	
- Sufinanciranje gradova i općina	13.500,00	
- Sufinanciranje narodnih i školskih knjižnica	6.500,00	
661-VLASTITI PRIHODI - Najam prostora		8.000,00
663-DONACIJE		7.000,00
RASHODI		
31 - IZDACI ZA ZAPOSLENE		1.142.500,00
3111 - Bruto plaće	903.000,00	
3121 - Ostali izdaci za zaposlene	91.500,00	
3132 - Doprinos za zdravstveno osiguranje	148.000,00	
321 - Naknada troškova zaposlenika		33.000,00
3211 - Službena putovanja	4.500,00	
3212 - Naknade za prijevoz na posao	27.000,00	
3213 - Stručno usavršavanje zaposlenika	1.500,00	
322 - RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU		98.400,00
3221 - Uredski i ostali materijal		28.000,00
32211 - Uredski materijal i mat.za obradu građe	2.000,00	
32212 - Časopisi za čitaonicu	12.000,00	
32214 - Materijal i sredstva za čišćenje	3.000,00	
32216 - Materijal za higijenske potrebe	9.000,00	
32219 - Ostali potrošni materijal (za radionice i ost.)	2.000,00	
3223 - Energija		51.900,00
32231 - Električna energija	34.000,00	
32234 - Motorni benzin i dizel gorivo	10.000,00	
32239 - Lož ulje	7.900,00	
3224 - Materijal djelovi za tek. i investic. održavanje		17.000,00
3225 - Sitan inventar i auto gume		1.000,00
3227 - Službena i radna odjeća		500,00
323 - RASHODI UZA USLUGE		89.500,00
3231 - Usluge telefona pošte i prijevoza	21.000,00	
3232 - Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	10.000,00	
3233 - Usluge promidžbe i informiranja	3.300,00	
3234 - Komunalne usluge	12.000,00	
3235 - Najamnine i zakupnine	1.000,00	
3236 - Zdravstvene usluge	200,00	
3237 - Intelektualne usluge (autor.ugov., ugovor o djelu...)- vlastita sredstva, MKM RH i Veleposlanstvo SAD-a	12.000,00	

3238 - Računalne usluge	16.000,00	
3239 - Ostale usluge (grafičke, uvez knjiga, registr. vozila)	14.000,00	
324 - NAKNADE OSOBAMA IZVAN RADNOG ODNOSA		800,00
3241 - Naknade osobama izvan radnog odnosa	800,00	
329 - OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA		29.800,00
3291 - Naknade članovima Upravnog vijeća	4.100,00	
3292 - Premije osiguranja	18.000,00	
3293 - Reprezentacija	3.500,00	
3294 - Članarine	200,00	
3295 - Pristojbe i naknade	3.000,00	
3299 - Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	1.000,00	
343 - Bankarske usluge		4.000,00
3 - UKUPNI RASHODI POSLOVANJA		1.398.000,00
42 - RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDEN DUGOTR. IMOV.		196.000,00
4221 - Uredska oprema (računalna oprema, police i ostali namještaj)	10.000,00	
4241 - Knjižnična građa	186.000,00	
UKUPNI RASHODI		1.594.000,00

Financijski plan sastavila:

Ljubica Čolak

Zadar, 31. listopada 2023.

Ur. broj: 526/23

v. d. ravnatelja:

Doroteja Kamber-Kontić